

POSSIBLE ANSWERS FOR:

TSHIVENDA LUAMBO LWA DAMUNI
GIREIDI YA FHASI
(Bambiri la Vhuvhili)

TSHIFHINGA: 2 awara

MARAGA: 75

MBUDZISO 1

1.1		
1.1.1	Dzuvha.	(1)
1.1.2	Musadzi.	(2)
1.1.3	Musadzi wa lunako.	(2½)
1.1.4	a, b, c, a.	(4)
1.1.5	Ane a sa do muvhanga mathada.	(2)
1.1.6	Vhutshilo halo.	(1)
		[12½]
1.2		
1.2.1	Khathulo ya Mudzimu.	(2)
1.2.2	Bugu dza milayo ya Mudzimu.	(2½)
1.2.3	Mbili.	(1)
1.2.4	<ul style="list-style-type: none"> • Thamboni • Mbofholowoni. 	(1)
1.2.5	<ul style="list-style-type: none"> • Tshelede. • Pfunzo. • Lupfumo. 	(1)
1.2.6	Khathulo yothe i a fana.	(2)
		[12½]
1.3		
1.3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Murendi u tama uri vhudza nga ha duvha la vhufhelo uri Mudzimu u do hatula mirafho yothe. • U tama ri tshi lugisa ndila dzashu hu tshena tshifhinga. 	(1)
1.3.2	Lufu.	(1½)
1.3.3	Sa mbaa ngauri a huna muthu ane a divha uri li do da lini.	(1)
1.3.4	Mudzimu.	(2)
1.3.5	Mishumo y avhudi/vha tevhezaho milayo ya Mudzimu.	(2)
1.3.6	Mivhuya na mivhi.	(2)
1.3.7	Zwine muthu a vha nazwo.	(1)
		[12½]

1.4		
1.4.1	Vhathu vha lino shango.	(2)
1.4.2	Mudzimu.	(2)
1.4.3	Line ra khou tshila khalo.	(2½)
1.4.4	a, a, b, b,	(4)
1.4.5	U pfana kana u funana/u sa lwa nga tshadzo.	(1)
1.4.6	Makoleni/tadulu.	(1)
		[12½]

MBUDZISO 2

- 2.1
- Khudano ndi musi hu sin a pfano vhukathi ha vhathu.
 - Kha iyi dirama, khudano ri i wana i tshi thoma na Musiwalo a tshi semiwa nga Nditsheni. Khudano iyi ndi ya. u tou amba.
 - Khudano l engedzea musi Vho-Matidze na Vho-Gumani vha tshi semana dzundeni. Khudano iyi ndi ya nnda vhunga ri tshi kona u ipfa.
 - Musi Vho-Gumani vha tshi rwa Vho-Matidze, zwi tou nanisa khudano vhukati ha avha vhabvumbedzwa ngei dzundeni. Khudano iyi ndi ya maanda, ri a kona u i vhona.
 - U rwiwa ha Vho-Nyaluvhani nga Vho-Matidze na zwone ndi khudano ya nnda ya maanda ngauri i a vhonala.
 - Khudano dzothe hedzi dzi vhangwa ngauri Vho-Matidze vha khou pomokwa vhuloi.
 - Vho-Matidze vha nanisa khudano nga u thomolela Nditsheni nwana wa Vho-Gumani. Izwi ho vha u dilifhedzela-vho kha zwe vha itwa nga Vho-Gumani. Khudano iyi ndi ya nnda, ri a kona u l vhona.
 - U rwiwa ha Nditsheni nga Vho-Matidze zwo vhangwa uri Vho-Gumani vha nane u vhenga Vho-Matidze. Vhunga Nditsheni a songo fhola nge a wa kha mbongola, Vho-Gumani vho ri o tou loiwa nga Vho-Matidze.
 - Vho-Malukuta vha kudedza khudano vhukati ha Vho-Matidze na Vho-Gumani nge vha ri Nditsheni o tou loiwa.
 - Vho-Matidze na Vho-Gumani vha ya mungomeni ha Timhaka, Ndilani vha a semana na u rwana. Zwi ri fha khudano ya nnda ya u amba na ya maanda.
 - U fariwa ha Vho-Matidze thanguni na u lovha ha Nditsheni, zwo ita uri khudano i swike ntha-nta vhunga Vho-Gumani vho remekanya Vho-Matidze na vhamusanda. Khudano iyi ndi ya nnda, ya maanda.

- Vho-Gumani vha fhedza vha tshi vha na khudano ya ngomu musu vha tshi hambula u dihunga.
 - Khudano yo bveledzwa zwavhudi kha dirama iyi vhunga yo thoma nayo ya fhela nayo. Ya dovha ya vhangani uri ri vhone zwauri thero ya hone yo livha-fhi. Ro kona u zwi vhona uri vhutendatenda kha vhuloi a zwi disa lukana, zwi disa mutshinyalo. [25]
- 2.2
- 2.2.1
- Hu iwa thanguni. (1)
 - Hu kha di lisiwa. (1)
 - Hu kha di tendwa kha zwa vhuloi. (1)
 - Madzunde a kha div ha hone. (1)
 - Hu kha di iwa khoroni. (1)
 - Hu kha di limiwa (1)
- 2.2.2
- (a) Vho-Gumani. (1)
 - (b) Vho-Rathiyaya. (1)
 - (c) Vho-Matidze. (1)
 - (d) Mungomeni/ha Timhaka. (1)
- 2.2.3
- Vha semana phanda havho. (2)
 - Vhalwa phanda havho. (2)
 - Vha a fhuriwa nga Vho-Rathiyaya. (2)
- 2.2.4
- Vho-Rathiyaya. (1)
 - Vho-Matidze. (1)
 - Vho-Ravhudzulo. (1)
- 2.2.5
- Vho-Nyaluvhani (2)
 - Dzundeni
- 2.2.6
- Muzwala na Muzwala. (2)
- 2.2.7
- O lisa mavhele nga mbudzi. (2)
- [25]**

MBUDZISO 3

- 3.1
- Ee, la Vho-Matambule li tutshelana na zwiwo zwinzhi kha nganea iyi.
 - Ntsundeni u ri Vho-Matambule vho mu ambisa zwi si zwone.
 - Phungo iyi yo tambudza Vho-Matambule. Vho-Nguluvhe vho lovha nga thothotho, lufu lwavho ho pfi ndi Vho-Matambule vho vha viaho.
 - Mavhele e vha tou lima, ho pfi o linwa nga maduxwane.
 - Vhana vhavho vho shaya khonani.
 - Vho-Matambule vho farwa vha likitwa ngeno vha songo tshinya tshithu.

- Vho pandelwa mushumoni ngeno vha songo tshinya tshithu.
- Doroboni vho pandelwa nga vhathu ha pfi vha a via.
- Murathu wavho Latani o vhulahwa a songo tshinya tshithu.
- Madzanga o hana u fhedzisa nndu yavho a ri vha a via.
- Vhasadzi vha tshi vha vhona, vha a shavha vha ri vha khou shavha u viiwa.
- Ungani o ri ndi vhone vho mu dzhielaho musidzana (Ntsundeni) ngeno vhone Ntsundeni na u mu ambisa vha songo mu ambisa.
- Vho-Matambule ho pfi vha fanela u pandelwa shangoni nga phungo yavho ya u via.
- Vho-Matambule ho pfi vha na tshituhu nge vha vhofha Ntsundeni na danda, ngeno ho pfi vha mu vhofhe nga mune wa bindu Vho-Muhanelwa.
- Vho-Matambule vha khou vhengelwa u fara muthu o tswaho, zwine zwa vha zwithu zwe vha vha vho fanela u khodelwa zwone.

[25]

3.2		
3.2.1	Vho-Mugwabane.	(2)
3.2.2	<ul style="list-style-type: none"> ● Supermarket. ● Khefi. ● Nzhini ya maji. ● Zwifuwo zwinzhi. 	(1) (1) (1) (1)
3.2.3	<ul style="list-style-type: none"> ● U teketelwa. ● U thathwa mushumoni. ● U tambudzelwa vhana. ● U rwiwa havho. ● U pandamedziwa makhuwani. 	(1) (1) (1) (1) (1)
3.2.4	<ul style="list-style-type: none"> ● Milindi ya thagalu. ● Hu kha di redwa khuni. ● Hu kha di iwa khoroni. ● Hu a limiwa. 	(1) (1) (1) (1)
3.2.5	Vho-Mutshekwa.	(1)
3.2.6	Ngauri opfa u pfi u pfana na Vho-Matambule.	(2)
3.2.7	Ndi murathu wa Vho-Matambule we a vhulawa makhuwani.	(1)
3.2.8	U tswa ha Ntsundeni.	(2)
3.2.9	<ul style="list-style-type: none"> ● Theiphirikhodo ● Khamera. ● Thotshi. 	(1) (1) (1)
3.2.10	Ndi thothotho.	(1)

[25]

GUMOFULU: 75